

บทที่ 4

การวิเคราะห์

4.1 ผลการศึกษาการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ในการศึกษานี้ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณทั้งหมดได้จากการสำรวจและข้อมูลทุติยภูมิของอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่อันได้แก่ อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย (หีบฝ้าย) อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมด้ายฝ้าย อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมทอผ้าและอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป การศึกษาใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2534 ในการคำนวณหาต้นทุนเพื่อหาค่า DRC ในอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอในหลายประเภทมีประสิทธิภาพในการผลิตและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากได้รับความสนใจจากภาคเอกชนเป็นอย่างมากในการที่จะเข้ามาร่วมลงทุนและพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนภาครัฐก็ได้ให้การส่งเสริมการลงทุนผลิตด้านต่าง ๆ จนในปัจจุบันอุตสาหกรรมผลิตสินค้าสิ่งทอในประเทศไทยได้เปลี่ยนจากการผลิตทดแทนการนำเข้าไปสู่การผลิตเพื่อส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปและผ้าทอชนิดต่าง ๆ¹

4.1.1 อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย (หีบฝ้าย) เป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นของระบบโครงสร้างของอุตสาหกรรมสิ่งทอ จากการสำรวจโครงสร้างราคาขายอุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย (หีบฝ้าย) ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 2.3 ประกอบด้วยมูลค่าวัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตร้อยละ 90.00 ซึ่งได้แก่ ปุยฝ้ายมีการนำเข้าร้อยละ 90.00 และเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตร้อยละ 10.00 ประกอบด้วยมูลค่าแรงงานร้อยละ 5.00 ค่าน้ำ-ไฟฟ้าร้อยละ 1.20 ค่าจ้างผู้ควบคุม

¹ธนาคารกรุงเทพ จำกัด, "อนาคตอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย", วารสารเศรษฐกิจ ปีที่ 25 มีนาคม 2536, หน้า 27-31.

คัมร้อยละ 1.00 เบี้ยประกันโรงงานร้อยละ 0.20 ค่าเสื่อมราคาร้อยละ 0.40 ค่าซ่อมแซมร้อยละ 0.20 ค่าวัสดุโรงงานร้อยละ 0.30 และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและอื่น ๆ ร้อยละ 1.70 จะเห็นว่าอุตสาหกรรมนี้มีสัดส่วนการนำเข้าวัตถุดิบในการผลิตที่สูง และใช้วัตถุดิบในประเทศในสัดส่วนที่น้อยกว่า ในการผลิตเส้นใยฝ้ายมีการใช้ปัจจัยในการผลิตเป็นสัดส่วนดังในตารางที่ 4.1 โดยมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้จากการนำเข้ามากที่สุดร้อยละ 72.92 เป็นทรัพยากรภายในประเทศร้อยละ 17.38 สัดส่วนของวัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้มีร้อยละ 4.30 ในด้านปัจจัยการผลิตพื้นฐานประกอบด้วยแรงงานร้อยละ 5.00 ค่าเสื่อมราคาร้อยละ 0.40 ซึ่งจากสัดส่วนดังกล่าวนำมาใช้ในการคำนวณ DRC ซึ่งได้แสดงวิธีการคำนวณในภาคผนวก ก ผลการคำนวณได้ค่า DRC เท่ากับ 1.245 เมื่อใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงเฉลี่ย 25.521 บาทต่อดอลลาร์ (ภาคผนวก ข) ต้นทุนในการใช้ทรัพยากร (DRC) ซึ่งเป็นการวัดค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ ในการผลิตอุตสาหกรรมเส้นใยฝ้ายเพื่อจะออมได้ซึ่งเงินตราต่างประเทศหนึ่งหน่วยนั้น มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าการผลิตในอุตสาหกรรมนี้ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต

ตารางที่ 4.1 สัดส่วนของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมเส้นใยฝ้ายปี 2534

ปัจจัย	ร้อยละ
1. วัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	
จากต่างประเทศ	72.92
จากภายในประเทศ	17.38
2. วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	4.30
3. ปัจจัยพื้นฐาน	
ค่าแรงงาน	5.00
ค่าเสื่อมราคา	0.40
รวม	100.0

ที่มา: จากการคำนวณ

4.1.2 อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ เป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นของระบบโครงสร้าง
 อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีโครงสร้างราคาขายซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 2.4 ประกอบด้วยมูลค่าวัตถุดิบมากที่สุดร้อยละ 50.00 และมูลค่าใช้จ่ายในการผลิตร้อยละ 50.00 ซึ่งได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงร้อยละ 11.50 ค่าน้ำ-ไฟร้อยละ 3.40 เคมีภัณฑ์ร้อยละ 2.60 ค่าจ้างแรงงานร้อยละ 3.50 บรรจุภัณฑ์ร้อยละ 1.80 ค่าบำรุงรักษาร้อยละ 1.70 ค่าเสื่อมราคาร้อยละ 6.70 ภาษีนำเข้าและภาษีการค้าร้อยละ 3.00 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารร้อยละ 4.30 ดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 และอื่น ๆ ร้อยละ 5.00 จะเห็นว่าอุตสาหกรรมมีการใช้ทุนอย่างเห็นได้ชัดเพราะมีสัดส่วนของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงถึงร้อยละ 11.50 แต่ค่าแรงงานมีเพียงร้อยละ 3.50 เท่านั้น แสดงถึงการเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้เครื่องจักรในการผลิตมากกว่าการใช้แรงงานในการผลิต มีสัดส่วนของการใช้จ่ายในการผลิตดังในตารางที่ 4.2 โดยมีการใช้วัสดุจากภายในประเทศในการผลิตร้อยละ 39.49 และจากการนำเข้าจากต่างประเทศร้อยละ 33.11 วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้มีร้อยละ 17.40 ในด้านปัจจัยร้อยละพื้นฐานนั้นเป็นดอกเบี๋ยร้อยละ 6.50 และแรงงานร้อยละ 3.50 ซึ่งจากสัดส่วนดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลในการคำนวณค่า DRC ซึ่งได้แสดงวิธีการคำนวณในภาคผนวก ก ผลการคำนวณได้ค่า DRC เท่ากับ 0.630 เมื่อใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงเฉลี่ย 25.521 บาทต่อดอลลาร์ (ภาคผนวก ข) ต้นทุนในการใช้ทรัพยากร (DRC) ซึ่งเป็นการวัดค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ เมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาตลาดโลกแล้วมีค่าน้อยกว่า คือในการให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ 1 หน่วยนั้นใช้ทรัพยากรภายในประเทศไป 0.630 หน่วยเท่านั้น จึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ นับเป็นการกระทำทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมอุตสาหกรรมหนึ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ปี 2534

ปัจจัย	ร้อยละ
1. วัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	
จากต่างประเทศ	33.11
จากภายในประเทศ	39.49
2. วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	17.40
3. ปัจจัยขั้นปฐม	
ค่าแรงงาน	3.50
ดอกเบี้ย	6.50
รวม	100.0

ที่มา: จากการคำนวณ

4.1.3 อุตสาหกรรมปั่นด้ายฝ้ายเป็นอุตสาหกรรมชั้นกลางของระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมนี้เมื่อโครงสร้างราคาขายดังตารางที่ 2.5 ประกอบด้วยมูลค่าวัตถุดิบมากที่สุดคือร้อยละ 60.00 รองลงมาได้แก่ ค่าไฟฟ้าร้อยละ 11.00 ค่าแรงงานร้อยละ 10.00 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรร้อยละ 6.00 ค่าดอกเบี้ยร้อยละ 6.00 ค่าเครื่องอะไหล่และอุปกรณ์ร้อยละ 1.60 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและอื่น ๆ ร้อยละ 5.40 จะเห็นว่าอุตสาหกรรมนี้เริ่มมีการใช้แรงงานในสัดส่วนที่มากขึ้น แม้ว่าจะไม่เด่นชัดมากนัก โดยมีสัดส่วนในการใช้ปัจจัยในการผลิตดังในตารางที่ 4.3 เป็นวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศร้อยละ 34.71 ซึ่งอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับมูลค่าวัตถุดิบในประเทศซึ่งมีมูลค่าร้อยละ 32.89 สัดส่วนของวัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้ร้อยละ 16.40 ในด้านปัจจัยพื้นฐานประกอบด้วยค่าแรงงานร้อยละ 10.00 ดอกเบี้ยร้อยละ 6.00 ซึ่งจากสัดส่วนดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูล

ในการคำนวณค่า DRC ซึ่งได้แสดงวิธีการคำนวณในภาคผนวก ก ผลการคำนวณได้ค่า DRC เท่ากับ 1.189 เมื่อใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงเฉลี่ย 25.521 บาทต่อดอลลาร์ (ภาคผนวก ข) ต้นทุนในการใช้ทรัพยากร (DRC) เป็นการวัดค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ เมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาตลาดโลกแล้วมีค่ามากกว่า คือในการใช้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ 1 หน่วยนั้นใช้ทรัพยากรภายในประเทศไทย 1.189 หน่วย แสดงว่าอุตสาหกรรมนี้ไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมด้ายฝ้ายปี 2534

ปัจจัย	ร้อยละ
1. วัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	
จากต่างประเทศ	34.71
จากภายในประเทศ	32.89
2. วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	16.40
3. ปัจจัยขั้นปฐม	
ค่าแรงงาน	10.00
ดอกเบี้ย	6.00
รวม	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

4.1.4 อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์ เป็นอุตสาหกรรมชั้นกลางของระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์มีโครงสร้างราคาขายดังตารางที่ 2.5 โดยมีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบคือเส้นใยโพลีเอสเตอร์มากที่สุดร้อยละ 60.00 เป็นเส้นใยในประเทศร้อยละ 48.00 เส้นใยนำเข้าร้อยละ 12.00 รองลงมาได้แก่ ค่าไฟฟ้าร้อยละ 11.00 แร่งงานร้อยละ 10.00 ดอกเบียร์ร้อยละ 6.00 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรร้อยละ 6.00 ค่าเครื่องอะไหล่และอุปกรณ์ร้อยละ 1.60 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ ร้อยละ 5.40 โดยมีสัดส่วนในการใช้ปัจจัยในการผลิตดังในตารางที่ 4.4 โดยมีการใช้วัตถุดิบจากในประเทศถึงร้อยละ 42.44 จากการนำเข้าร้อยละ 25.16 เป็นวัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้ร้อยละ 16.40 และเป็นปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานซึ่งได้แก่แรงงานร้อยละ 10.00 ดอกเบียร์ร้อยละ 6.00 ซึ่งจากสัดส่วนดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลในการคำนวณค่า DRC ซึ่งได้แสดงวิธีการคำนวณในภาคผนวก ก ผลการดำเนินได้ค่า DRC เท่ากับ 0.828 เมื่อใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงเฉลี่ย 25.521 บาทต่อดอลลาร์ (ภาคผนวก ข.) แสดงว่าในอุตสาหกรรมผลิตด้ายเส้นใยประดิษฐ์นี้ ต้นทุนค่าเสียโอกาสในการใช้ทรัพยากรภายในประเทศเมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาตลาดโลกแล้วมีค่าน้อยกว่า คือในการให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ 1 หน่วยนั้นใช้ทรัพยากรภายในประเทศ 0.828 หน่วย จึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต แสดงถึงเป็นการผลิตที่มีความเหมาะสมในแง่สังคมอันนำมาซึ่งมูลค่าเพิ่มแก่ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 สัดส่วนของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ปี 2534

ปัจจัย	ร้อยละ
1. วัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	
จากต่างประเทศ	25.16
จากภายในประเทศ	42.44
2. วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	16.40
3. ปัจจัยขั้นปฐม	
ค่าแรงงาน	10.00
ดอกเบ็ญ	6.00
รวม	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

4.1.5 อุตสาหกรรมทอผ้า เป็นอุตสาหกรรมชั้นกลางของระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ โครงสร้างราคาขายของอุตสาหกรรมทอผ้า ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 2.6 ประกอบด้วยวัตถุดิบที่ใช้คือผ้าฝ้ายร้อยละ 60.00 ค่าแรงงานร้อยละ 6.00 ค่าไฟฟ้าร้อยละ 2.40 ดอกเบ็ญร้อยละ 4.10 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรร้อยละ 4.30 ค่าเครื่องอะไหล่และอุปกรณ์ร้อยละ 3.80 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ ร้อยละ 19.40 ซึ่งในอุตสาหกรรมทอผ้ามีการใช้ปัจจัยการผลิตในสัดส่วนดังในตารางที่ 4.5 โดยวัตถุดิบที่ใช้เป็นวัตถุดิบจากภายในประเทศมากที่สุดถึงร้อยละ 44.70 เป็นวัตถุดิบจากต่างประเทศร้อยละ 23.40 สัดส่วนของวัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้ร้อยละ 21.80 ในด้านปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานเป็นค่าแรงงานร้อยละ 6.04 และดอกเบ็ญร้อยละ 4.06 ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลในการคำนวณค่า DRC ซึ่งได้แสดงวิธีการคำนวณในภาคผนวก ก ผลการคำนวณได้ค่า DRC

เท่ากับ 0.842 เมื่อใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงเฉลี่ย 25.521 บาทต่อดอลลาร์ (ภาคผนวก ข) ต้นทุนในการใช้ทรัพยากรในประเทศ (DRC) ซึ่งเป็นการวัดค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากรในประเทศ ในอุตสาหกรรมทอผ้าเพื่อที่จะยอมได้ซึ่งเงินตราต่างประเทศหนึ่งหน่วยนั้นมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าอุตสาหกรรมนี้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ จึงเป็นอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับการผลิต

ตารางที่ 4.5 สัดส่วนของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมทอผ้าปี 2534

ปัจจัย	ร้อยละ
1. วัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	
จากต่างประเทศ	23.40
จากภายในประเทศ	44.70
2. วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	21.80
3. ปัจจัยขั้นปฐม	
ค่าแรงงาน	6.04
ดอกเบี๋ย	4.06
รวม	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

4.1.6 อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นอุตสาหกรรมขั้นปลายของระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีโครงสร้างราคาขายดังแสดงในตารางที่ 2.7 ประกอบด้วยมูลค่าวัตถุดิบผ้าผืนร้อยละ 30.00 ค่ายร้อยละ 2.00 วัตถุดิบอื่น ๆ เช่น กระดุม ซิป ตราเสื้อ เป็นต้นร้อยละ 12.00 ค่าแรงงานร้อยละ 14.00 ค่าไฟฟ้าร้อยละ 1.00 ค่าเสื่อมราคา

เครื่องจักรร้อยละ 1.00 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ ร้อยละ 10.00 จะเห็นว่าอุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้แรงงานมากอย่างเห็นได้ชัด เพราะสัดส่วนของแรงงานสูงถึงร้อยละ 14.00 จึงกล่าวได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับประเทศไทยซึ่งมีแรงงานมากและค่าแรงงานถูก ทำให้อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากมีแนวโน้มจะมีต้นทุนต่ำกว่าการใช้ทุนมาก และสามารถที่จะผลิตแข่งขันกับต่างประเทศได้ โดยมีสัดส่วนของการใช้ปัจจัยการผลิตดังในตารางที่ 4.6

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตของอุตสาหกรรมนี้เป็นวัตถุดิบภายในประเทศร้อยละ 40.99 เป็นวัตถุดิบนำเข้ามาจากต่างประเทศร้อยละ 34.01 และเป็นวัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้ร้อยละ 11.00 ส่วนปัจจัยขั้นพื้นฐานได้แก่ ค่าแรงร้อยละ 14.00 ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลในการคำนวณหาค่า DRC ซึ่งได้แสดงวิธีคำนวณในภาคผนวก ก ผลการคำนวณได้ค่า DRC เท่ากับ 0.574 เมื่อใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงเฉลี่ย 25.521 บาทต่อดอลลาร์ ในการคำนวณ (ภาคผนวก ข) ค่า DRC ที่คำนวณได้นี้มีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่า การผลิตในอุตสาหกรรมนี้ มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบคือ มีการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ ณ ต้นทุนค่าเสียโอกาส 0.574 หน่วย จะได้รับเงินตราต่างประเทศ 1 หน่วย แสดงถึงเป็นการผลิตที่มีความเหมาะสมในแง่สังคมอันนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ

ตารางที่ 4.6 สัดส่วนของการใช้ปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปปี 2534

ปัจจัย	ร้อยละ
1. วัตถุดิบที่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	
จากต่างประเทศ	34.01
จากภายในประเทศ	40.99
2. วัตถุดิบที่ไม่สามารถค้าระหว่างประเทศได้	11.00
3. ปัจจัยขั้นปฐม	
ค่าแรงงาน	14.00
รวม	100.00

ที่มา: จากการคำนวณ

จากผลการวิจัยสรุปค่า DRC ไว้ในตารางที่ 4.7 อุตสาหกรรมขั้นต้นของระบบโครงสร้างสิ่งทอคือ อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย (เห็บฝ้าย) และอุตสาหกรรมด้ายฝ้ายซึ่งเป็นอุตสาหกรรมชั้นกลางของระบบโครงสร้างสิ่งทอ เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีประสิทธิภาพคือ มีความเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบ เพราะมีการนำวัตถุดิบคือปุยฝ้ายเข้ามาใช้ในการผลิตในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90.0 ทั้งนี้เนื่องจากราคาวัตถุดิบในประเทศมีไม่พอและคุณภาพยังไม่ได้มาตรฐานถ้ามีการปรับปรุงในการผลิตให้ได้อย่างพอเพียงและมีคุณภาพดีแล้ว อาจจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตได้ ส่วนอุตสาหกรรมสิ่งทออื่น ๆ คืออุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์ อุตสาหกรรมทอผ้าและอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต เมื่อมองในประเด็นนี้แล้วสามารถกล่าวได้ว่า ควรให้มีการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขึ้นในประเทศ โดยใช้วัตถุดิบที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตเป็นวัตถุดิบเพื่อจะได้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Chatdarong ศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยใช้ข้อมูลปี 2518 คำนวณค่า DRC เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง 24.0 บาท ได้ผลว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสิ่งทอเกือบทุกประเภท ยกเว้นเส้นใยฝ้ายและผ้าฝ้ายที่ไม่มีมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 4.7 ค่า Domestic Resource Cost (DRC) ของอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภท
ต่าง ๆ ปี 2534

อุตสาหกรรม	DRC
อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย	1.245
อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์	0.630
เส้นใยประดิษฐ์ด้ายฝ้าย	1.189
อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์	0.828
อุตสาหกรรมทอผ้า	0.842
อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป	0.574

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ: ใช้ Shadow Exchange Rate (SER) = 25.521 บาทต่อดอลลาร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลของการไหวตัวของราคาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่มีต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Sensitivity Analysis)

ผลของการศึกษาต่าง ๆ ที่แล้วมาเป็นการศึกษาในเชิง Static เนื่องจากตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้คำนวณเช่น ราคาผลผลิต ราคาปัจจัย และอัตราภาษีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นตัวแปรที่ได้จากข้อมูลในปี 2534 แต่สำหรับจุดประสงค์ทางด้านนโยบาย (Policy purpose) สนใจที่จะรู้ว่าถ้าตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณเปลี่ยนแปลงไปจะมีผลอย่างไรต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ วิธีการศึกษาในทางปฏิบัติก็โดยการเปลี่ยนแปลงตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งทีละตัวทีละศึกษา แล้วกำหนดให้ตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือคงที่ แล้วดูว่าค่าของ DRC ที่คำนวณได้จะเป็นอย่างไร ความรู้อย่างนี้จะมีประโยชน์อย่างมากในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจหรือวางแผนในการผลิตในอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทต่าง ๆ ในประเทศไทย

การศึกษาในที่นี้จะสนใจการไหวตัวของราคาวัตถุดิบและอัตราภาษีศุลกากรที่มีมูลค่าสูงเมื่อเปลี่ยนแปลง จะทำให้สัดส่วนของวัตถุดิบต่อผลผลิตซึ่งวัดในรูปของมูลค่าเปลี่ยนแปลงไป ด้วย เนื่องจากราคาของวัตถุดิบและอัตราภาษีศุลกากรที่มีมูลค่าสูงเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยการผลิตที่มีต่อการไหวตัวของค่า DRC ทำให้ค่า DRC เปลี่ยนแปลงโดยให้ตัวแปรอื่น ๆ คงที่ ในการศึกษานี้จะศึกษาในแต่ละผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

1. อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย (หีบฝ้าย)

ในอุตสาหกรรมเส้นใยฝ้ายจะสนใจทั้งราคาวัตถุดิบและอัตราภาษีศุลกากร เนื่องจากเป็นปัจจัยการผลิตที่ยังต้องพึ่งพาอาศัยการนำเข้าเป็นอย่างมาก วัตถุดิบในที่นี้จะศึกษาปุยฝ้าย พบว่าเมื่อราคาปุยฝ้ายเปลี่ยนแปลงจะทำให้สัดส่วนของวัตถุดิบต่อผลผลิตซึ่งวัดในรูปของมูลค่าเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะราคาปุยฝ้ายเป็นวัตถุดิบที่สำคัญมากในการผลิตของอุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาปุยฝ้ายจะมีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ เมื่อกำหนดให้ราคาปุยฝ้ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ส่งผลให้ค่า DRC เท่ากับ 1.84 แต่ถ้ากำหนดให้ราคาปุยฝ้ายลดลงร้อยละ 10 จะทำให้ค่า DRC เท่ากับ 0.50 ในขณะที่ราคาปุยฝ้ายไม่เปลี่ยนแปลงทำให้ค่า DRC เท่ากับ 1.245 ทำให้เห็นว่าราคาปุยฝ้ายส่งผลต่อความได้

เปรียบเทียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตอย่างชัดเจน ถ้าต้องการให้อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้ายมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบก็ต้องทำให้ราคาปุ๋ยฝ้ายลดลง และเนื่องจากปุ๋ยฝ้ายเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตที่ต้องนำเข้า ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีศุลกากรจึงมีผลต่อราคาปุ๋ยฝ้ายโดยตรง อัตราภาษีศุลกากรจึงมีผลต่อการรักษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบด้วย

2. อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์

กรณีของอุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ มีการผลิตโดยได้เปรียบโดยเปรียบเทียบค่า DRC เท่ากับ 0.630 ปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือ เส้นใยประดิษฐ์ ในการศึกษาคั้งนี้จึงจะสนใจเฉพาะการไหวตัวของราคาเส้นใยประดิษฐ์ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาเส้นใยประดิษฐ์จะมีผลต่อการไหวตัวของค่า DRC โดยให้ตัวแปรอื่นคงที่ เมื่อราคาเส้นใยประดิษฐ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จะทำให้อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์โดยค่า DRC เท่ากับ 0.66 แต่ถ้าราคาเส้นใยประดิษฐ์ลดลงร้อยละ 10 แล้วจะทำให้ค่า DRC เท่ากับ 0.59 ทำให้เห็นได้ว่าราคาเส้นใยประดิษฐ์ส่งผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบอย่างเห็นได้ชัด

3. อุตสาหกรรมปั่นด้ายฝ้าย

ปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือด้ายฝ้าย การไหวตัวของราคาด้ายฝ้ายจะทำให้สัดส่วนของวัตถุดิบต่อผลผลิตซึ่งวัดในรูปของมูลค่าเปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ค่า DRC เปลี่ยนแปลงไปด้วย เมื่อกำหนดให้ราคาด้ายฝ้ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทำให้ค่า DRC เท่ากับ 1.26 แต่ถ้ากำหนดให้ราคาด้ายฝ้ายลดลงร้อยละ 10 แล้ว DRC มีราคาเท่ากับ 1.02 จะเห็นได้ว่าด้ายฝ้ายมีผลต่อการไหวตัวของค่า DRC ของอุตสาหกรรมปั่นด้ายฝ้าย

5. อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์

อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์ เป็นอุตสาหกรรมที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตค่า DRC เท่ากับ 0.828 ปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือเส้นใยประดิษฐ์ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาเส้นใยประดิษฐ์จะมีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบอย่างมาก เมื่อกำหนดให้ราคาเส้นใยประดิษฐ์ลดลงร้อยละ 10 ส่งผลให้ค่า DRC เท่ากับ 0.73 และเมื่อกำหนดให้ราคาเส้นใยประดิษฐ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ส่งผลให้ค่า DRC เท่ากับ 0.89 ดังนั้นการ

เปลี่ยนแปลงราคาของเส้นใยประดิษฐ์จึงมีผลต่อการไหลตัวของค่า DRC ของอุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์

5. อุตสาหกรรมทอผ้า

อุตสาหกรรมทอผ้าเป็นอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพในการผลิต คือมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือด้าย เมื่อกำหนดให้ราคาด้ายลดลงร้อยละ 10 จะทำให้ค่า DRC เท่ากับ 0.88 หรือลดลงร้อยละ 5.06 แต่ถ้าราคาด้ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จะทำให้ค่า DRC เท่ากับ 0.92 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 แสดงให้เห็นว่าราคาของด้ายเมื่อลดลงทำให้ค่า DRC เปลี่ยนแปลงน้อยกว่าราคาด้ายเมื่อเพิ่มขึ้นในสัดส่วนเดียวกัน

6. อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปผลิตโดยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ มีค่า DRC เท่ากับ 0.574 ปัจจัยการผลิตที่สำคัญคือ ผ้าฝ้าย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาผ้าฝ้ายจึงมีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเป็นอย่างมาก เมื่อกำหนดให้ราคาผ้าฝ้ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ส่งผลให้ค่า DRC เท่ากับ 0.60 แต่เมื่อกำหนดให้ราคาผ้าฝ้ายลดลงร้อยละ 10 แล้วค่า DRC เท่ากับ 0.54 ทั้งนี้โดยกำหนดให้ตัวแปรอื่น ๆ คงที่ แสดงว่าการไหลตัวของราคาผ้าฝ้ายมีผลต่อการไหลตัวของค่า DRC

4.2 การพิจารณาถึงผลประโยชน์สุทธิที่เกิดขึ้นแก่สังคม (NSP)

จากการศึกษาสรุปได้ว่า

อุตสาหกรรมเส้นใยฝ้าย (หีบฝ้าย) มีค่า NSP เท่ากับ -2.132 บาทต่อตัน ในการผลิตเส้นใยฝ้ายจะก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเท่ากับร้อยละ 5.14 ในการผลิตเส้นใยฝ้าย 1 หน่วย

อุตสาหกรรมเส้นใยประดิษฐ์มีค่า NSP เท่ากับ 11.106 บาทต่อตัน ในการผลิตเส้นใยประดิษฐ์ 1 หน่วยจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสังคมร้อยละ 30.32

อุตสาหกรรมด้ายฝ้าย มีค่า NSP เท่ากับ -9.724 บาทต่อตัน ในการผลิตด้ายฝ้าย 1 หน่วย จะเกิดผลเสียต่อสังคมร้อยละ 9.43

อุตสาหกรรมด้ายเส้นใยประดิษฐ์มีค่า NSP เท่ากับ 14.170 บาทต่อตัน ใน
การผลิตด้ายเส้นใยประดิษฐ์ 1 หน่วย จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสังคมร้อยละ 12.78

อุตสาหกรรมทอผ้า มีค่า NSP เท่ากับ 2.727 บาทต่อตารางหลา ในการ
ผลิตผ้าผืน 1 หน่วยจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสังคมร้อยละ 11.86

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป มีค่า NPS เท่ากับ 59.276 บาทต่อชิ้น ใน
การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป 1 ชิ้น จะก่อให้เกิดผลประโยชน์สุทธิต่อสังคมร้อยละ 55.87



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย